

شماره چاپ: ۷۶۰

شماره ثبت: ۳۴۸

دوره دهم - سال دوم

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۹/۲۱

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

۴۰. بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی

دفتر: مطالعات فرهنگی

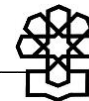
کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۱۵۶۷۳

دی‌ماه ۱۳۹۶

فهرست مطالب

۱	چکیده
۳	مقدمه
۳	۱. بررسی مجموع اعتبارات سه فصل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۴	۲. بررسی مجموع اعتبارات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۷	۳. اعتبارات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ردیف‌های متفرقه
۱۰	۴. مقایسه درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی
۱۲	۴. بودجه شرکت‌های سودده
۵	۵. اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری لایحه بودجه سال
۱۳	۱۳۹۷ به تفکیک برنامه
۱۵	۶. اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به تفکیک برنامه و فعالیت
۲۲	۷. تطبیق لایحه بودجه ۱۳۹۷ با قانون برنامه ششم توسعه
۲۴	نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۲۵	منابع و مأخذ

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور ۴۰. بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

چکیده

گزارش حاضر در پی بررسی وضعیت اعتبارات سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در سال ۱۳۹۷ و مقایسه آن با قانون و مصوب بودجه سال ۱۳۹۶ است. سه فصل در مجموع اعتباری برابر ۸,۳۳۰,۰۴۹ میلیون ریال را دربرمی‌گیرند که معادل ۱۰/۵۶ درصد از اعتبار امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری و ۰/۱۹ درصد از بودجه منابع عمومی دولت^۱ می‌باشد. فصل میراث فرهنگی ۰/۱۰ درصد، فصل گردشگری ۰/۰۷ درصد و فصل صنایع دستی ۰/۰۲ درصد از منابع بودجه عمومی دولت را شامل می‌شوند. سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یکی از معاونت‌های ریاست‌جمهوری متولی سه بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور است. این بخش علاوه بر سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شامل پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی و مرکز مطالعاتی منطقه‌ای حفظ میراث فرهنگی ناملوس در آسیای میانه و غربی است.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ مجموع اعتبارات سازمان (کد ۱۱۳۷۰۰)، ۹,۲۳۱,۱۸۰ میلیون ریال است که نسبت به سال جاری ۱۶/۳ درصد افزایش داشته است. این رقم معادل ۰/۲۱ درصد از منابع بودجه عمومی دولت می‌باشد. مجموع اعتبارات تملک سرمایه‌ای سازمان (کد ۱۱۳۷۰۰) در این سال برابر ۵,۰۳۱,۰۶۵ میلیون ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ معادل ۱۵/۳- درصد کاهش و مجموع اعتبارات هزینه‌ای ۴,۲۰۰,۱۱۵ میلیون ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶، معادل ۳۲/۳ درصد رشد نشان می‌دهد.

همانند قانون بودجه ۱۳۹۶، در لایحه بودجه ۱۳۹۷ نیز فصول مجزایی برای سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در نظر گرفته شده است. در فصل میراث فرهنگی، بیشترین میزان اعتبار به ترتیب متعلق به برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی و تاریخی (۲,۷۹۷,۱۳۷ میلیون ریال) و برنامه گسترش خدمات موزه‌ای (۱,۰۶۶,۹۷۷ میلیون ریال) است. در فصل گردشگری بیشترین مبلغ مربوط به برنامه توسعه گردشگری داخلی (۲,۲۴۵,۵۷۰ میلیون ریال) و در فصل صنایع دستی، مربوط به برنامه احیا و رشد تولیدات صنایع دستی (۳۵۹,۷۵۰ میلیون ریال) است.

۱. منابع بودجه عمومی دولت در لایحه ۱۳۹۷ برابر با ۴,۲۴۹,۱۱۰,۸۹۱ میلیون ریال است.

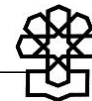
تعداد افراد خروجی در سال ۱۳۹۵، حدوداً ۹ میلیون و یکصد هزار نفر بوده است. با فرض ثابت ماندن تعداد نفرات خروجی در سال ۱۳۹۷ و ملحوظ داشتن حداقل یک سفر برای هر نفر، منابع حاصله برای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از این محل ۳،۶۰۰،۰۰۰ میلیون ریال (معادل سیصد و شصت میلیارد تومان) خواهد بود.

توجه به فعالیت‌های ذیل هر برنامه را می‌توان اقدام مثبتی به‌شمار آورد که شفاف‌سازی حیطة فعالیت و جزئی‌سازی تخصیص بودجه به هر برنامه را در پی دارد. علاوه بر آن فعالیت‌های مزبور از جایگاه حائز اهمیت بخش خصوصی در حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیز غافل‌نمانده‌اند.

اگرچه در نظر گرفتن برنامه‌های فوق از نقاط مثبت لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ می‌باشد، اما لازم است قوه مقننه در صورت تصویب لایحه بودجه، سازوکار نظارتی خود را برای اجرای صحیح این برنامه‌ها به‌کار گیرد.

با توجه به اینکه در بند «پ» ماده (۲) قانون برنامه ششم توسعه به گردشگری به‌عنوان یکی از اولویت‌های کشور در طول دوران قانون برنامه ششم توسعه اشاره کرده، قاعداً انتظار می‌رود لایحه پیشنهادی دولت ماهیتاً توجه جدی‌تری به این موضوع داشته و در برنامه‌های سالیانه نمود عملیاتی آن محسوس باشد. لکن مقایسه محتوایی میان لایحه پیشنهادی با انتظارات قانون برنامه از حوزه گردشگری مواد (۲)، (۹۸)، (۹۹) و (۱۰۰) اگرچه همسویی کلی میان لایحه بودجه با قانون را تأیید می‌نماید، اما در بردارنده جهش مورد انتظار قانون نیست.

ازسوی دیگر اگرچه در ساختار لایحه بودجه ۱۳۹۷ فصل‌های جداگانه‌ای برای میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در نظر گرفته شده، با این حال، فصول مزبور تنها از ماهیت شکلی برخوردار بوده و عملاً از کارآیی یک فصل بدان مفهوم که در ذیل آنها برای تمامی دستگاه‌های مرتبط و ذینفع، بودجه‌ای متناسب با وظایف آنها تعبیه شود، برخوردار نیستند. به‌عبارتی، درحالی که ذینفعان و سازمان‌های متعددی در زمینه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری دخیل هستند که در ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری بدان تصریح شده است، تنها برای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ذیل سه فصل مزبور اعتبار تعریف شده است. ازاین‌رو، برقراری نظام بودجه جامع متناسب با وظایف هریک از ذینفعان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری پیشنهاد می‌گردد.

این گزارش در پی بررسی وضعیت اعتبارات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در سال ۱۳۹۷ و مقایسه آن با مصوب سال ۱۳۹۶ است. در این گزارش ضمن مرور اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای، درآمدهای بخش و مقایسه آن با مصوب سال ۱۳۹۶ در جداول مختلف مورد توجه و تحلیل قرار گرفته‌اند. بررسی‌ها در دو سطح فصل (فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری) و سازمان (سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری)^۱ صورت پذیرفته است.

۱. بررسی مجموع اعتبارات سه فصل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

مجموع اعتبار منابع بودجه عمومی کل کشور در لایحه سال ۱۳۹۷ برابر با ۴,۲۴۹,۱۱۰,۸۹۱ میلیون ریال است که از این رقم، اعتباری معادل ۷۸,۸۷۸,۰۶۸ میلیون ریال برای امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری در نظر گرفته شده است. به عبارت دیگر ۱/۸۵ درصد از بودجه منابع عمومی دولت به این امور تعلق گرفته است. امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری به ۸ فصل تقسیم شده که سه فصل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری^۲ از آن جمله است.

جدول ۱. برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

(میلیون ریال)

فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی (ملی و استانی)

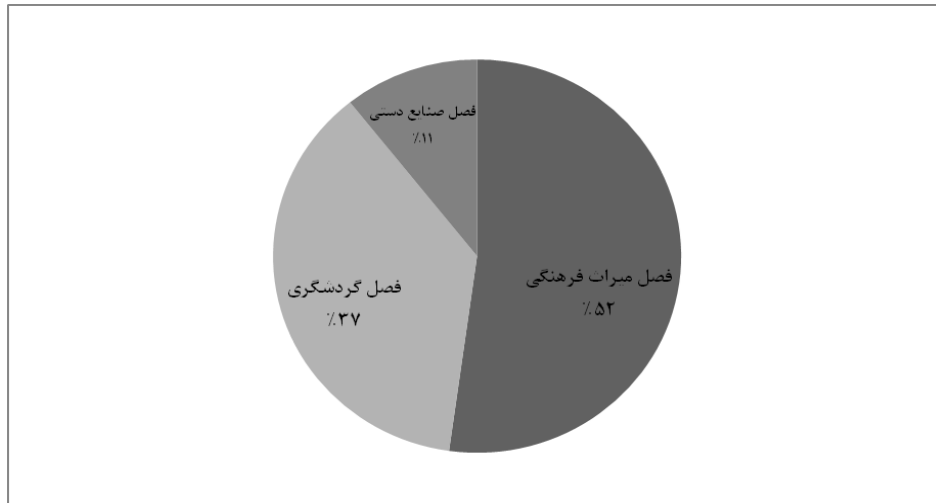
شماره طبقه‌بندی	عنوان امور / فصل	اعتبارات هزینه‌ای در لایحه ۱۳۹۷	اعتبارات تملک سرمایه‌ای در لایحه ۱۳۹۷	جمع کل		سهم هر فصل از امور در لایحه ۱۳۹۷
				مصوب ۱۳۹۶	لایحه ۱۳۹۷	
۱۷۰۰۰۰۰۰۰	امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری	۶۳,۴۰۵,۲۱۰	۱۵,۴۷۲,۸۵۸	۸۰,۸۰۳,۷۷۹	۷۸,۸۷۸,۰۶۸	-۲/۳۸
۱۷۰۴۰۰۰۰۰	فصل میراث فرهنگی	۱,۷۱۱,۲۳۵	۲,۶۳۷,۳۷۹	۵,۶۶۴,۴۱۷	۴,۳۴۸,۶۱۴	-۲۳/۲۳
۱۷۰۶۰۰۰۰۰	فصل گردشگری	۱,۱۷۴,۲۷۰	۱,۹۱۳,۸۰۰	۲,۲۱۰,۰۰۶	۳,۰۸۸,۰۷۰	۳۹/۷۳
۱۷۰۷۰۰۰۰۰	فصل صنایع دستی	۷۹۳,۳۶۵	۱۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۳,۵۰۰	۸۹۳,۳۶۵	-۱۹/۰۴
	مجموع سه فصل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۳,۶۷۸,۸۷۰	۴,۶۵۱,۱۷۹	۸,۹۷۷,۹۲۳	۸,۳۳۰,۰۴۹	-۷/۲۲

۱. با کد دستگاه ۱۱۳۷۰۰.

۲. در میان فصول ذیل امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری، فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری در میان همه فصول مشترک بوده و لذا به دلیل مشخص نبودن اعتبار هر فصل از فصل تحقیق و توسعه از ذکر آن اجتناب شده است.

نمودار ۱. سهم اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و

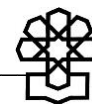
گردشگری از مجموع سه فصل در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷

به ترتیب بیشترین میزان اعتبار، متعلق به فصل میراث فرهنگی با ۴,۳۴۸,۶۱۴ میلیون ریال (۵/۵ درصد از امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری) و پس از آن فصل گردشگری با ۳,۰۸۸,۰۷۰ میلیون ریال (۳/۹ درصد امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری) است. فصل صنایع دستی با ۸۹۳,۳۶۵ میلیون ریال (۱/۱ درصد امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری) کمترین اعتبار در میان سه فصل مزبور را داراست. سه فصل در مجموع اعتباری برابر ۸,۳۳۰,۰۴۹ میلیون ریال را دربرمی‌گیرند که معادل ۱۰/۵۶ درصد از اعتبار امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری و ۰/۱۹ درصد از بودجه منابع عمومی دولت می‌باشد. فصل میراث فرهنگی ۰/۱۰ درصد، فصل گردشگری ۰/۰۷ درصد و فصل صنایع دستی ۰/۰۲ درصد از منابع بودجه عمومی دولت را شامل می‌شوند.

۲. بررسی مجموع اعتبارات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری (کد ۱۱۳۷۰۰) از جمله معاونت‌های ریاست جمهوری است که از چهار بخش سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی و مرکز مطالعاتی منطقه‌ای حفظ میراث فرهنگی ناملموس در آسیای میانه و غربی تشکیل شده است. مجموع اعتبارات در نظر گرفته شده برای این سازمان در لایحه ۱۳۹۷ معادل ۹,۲۳۱,۱۸۰ میلیون ریال است که نسبت به سال جاری ۱۶/۳ درصد افزایش داشته است. بودجه تمامی بخش‌های سازمان (کد ۱۱۳۷۰۰) بجز شرکت توسعه

ایرانگردی و جهانگردی (۸۱-) رشد یافته‌اند.^۱ در این میان، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و مرکز مطالعاتی منطقه‌ای حفظ میراث فرهنگی ناملموس در آسیای میانه و غربی هرکدام با نرخ ۱۴ درصدی، بیشترین افزایش را داشته‌اند. بیشترین میزان رشد در اعتبارات هزینه‌ای (۴۸/۸ درصد) به پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری تعلق دارد. این درحالی است که رشد در اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نرخ منفی یا صفر را نشان می‌دهند. همچنین جمع ردیف‌های متفرقه غیرانتقال یافته نیز به سرجمع اعتبارات سازمان اضافه شده است که صرفاً شامل ردیف‌های متفرقه مختص سازمان مزبور می‌باشد.

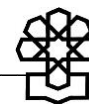
---

۱. شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی دارای مصوبه واگذاری است.

جدول ۲. مقایسه اعتبارات دستگاه‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ با مصوب بودجه سال ۱۳۹۶

(میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان	جمع اعتبارات هزینه‌ای			اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع		
		مصوب ۱۳۹۶	لایحه ۱۳۹۷	درصد رشد	مصوب ۱۳۹۶	لایحه ۱۳۹۷	درصد رشد	مصوب ۱۳۹۶	لایحه ۱۳۹۷	درصد رشد
۱۱۳۷۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۳،۱۵۰،۰۰۰	۴،۱۲۰،۰۷۰	۳۰/۸	۵،۹۳۸،۱۶۱	۴،۷۷۱،۰۶۵	-۱۹/۷	۷،۹۱۲،۶۶۱	۸،۸۹۱،۱۳۵	۱۲
۱	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۲،۷۹۲،۵۰۰	۳،۵۹۴،۰۷۰	۲۸/۷	۵،۷۸۵،۴۲۵	۴،۷۲۸،۰۶۵	-۱۸/۳	۷،۲۹۲،۴۲۵	۸،۳۲۲،۱۳۵	۱۴
۲	پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری	۳۴۰،۰۰۰	۵۰۶،۰۰۰	۴۸/۸	۴۷،۷۳۰	۲۳،۰۰۰	-۵۱/۸	۴۹۷،۷۳۰	۵۲۹،۰۰۰	۶
۳	مرکز مطالعاتی منطقه‌ای حفظ میراث فرهنگی ناملموس در آسیای میانه و غربی	۱۷،۵۰۰	۲۰،۰۰۰	۱۴/۳	۰	۰	۰	۱۷،۵۰۰	۲۰،۰۰۰	۱۴
۴	شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی	۰	۰	۰	۱۰۵،۰۰۶	۲۰،۰۰۰	-۸۱/۰	۱۰۵،۰۰۶	۲۰،۰۰۰	-۸۱
۵	جمع ردیف‌های متفرقه غیرانتقال یافته	۲۴،۰۰۰	۸۰۰۴۵	۲۳۳/۵	۰	۲۶۰،۰۰۰		۲۴،۰۰۰	۳۴۰،۰۴۵	
	مجموع اعتبارات (۵ تا ۱)	۳،۱۷۴،۰۰۰	۴،۲۰۰،۱۱۵	۳۲/۳	۵،۹۳۸،۱۶۱	۵،۰۳۱،۰۶۵	-۱۵/۳	۷،۹۳۶،۶۶۱	۹،۲۳۱،۱۸۰	۱۶/۳

۳. اعتبارات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ردیف‌های متفرقه

اعتبارات پیش‌بینی شده سازمان از محل ردیف بودجه‌های متفرقه حداقل برابر ۳,۳۴۰,۶۹۵ میلیون ریال می‌باشد که باید در سرجمع اعتبارات سازمان (کد ۱۱۳۷۰۰۰) در نظر گرفته شود.^۱ اعتبارات این سازمان از محل بودجه متفرقه شامل موارد ذیل است:

۱. جزء «۴» ردیف متفرقه ۵۲۰۰۰۰ (اعتبارات یارانه‌ها) با عنوان «کمک بلاعوض، یارانه سود و کارمزد، تحقیقات، آموزش، فناوری‌های نو، فرهنگی، گردشگری و هنری، مسکن، اجتماعی و نظارت بر اجرای طرح‌های تولیدی و خدماتی و آموزش عالی و غیرانتفاعی و اشتغال و ارائه حمایت‌های مالی و ایفای تعهدات و موارد قبلی و کمک به مناطق کمتر توسعه‌یافته و غیربرخوردار و صندوق‌های مکانیزه فروش» که مبلغ ۸۰۰,۰۰۰ میلیون ریال برای آن در نظر گرفته شده است که بخشی از آن می‌تواند به گردشگری اختصاص یابد.

۲. جزء «۳۵» ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۰ با عنوان «توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدماتی زیارتی در قطب‌های گردشگری مذهبی و برگزاری و تمهید امکانات لازم مراسم سالیانه پیاده‌روی اربعین- موضوع ماده (۹۷) قانون برنامه ششم توسعه» بودجه‌ای برابر با ۱۶۰,۰۰۰ میلیون ریال (اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) پیش‌بینی شده است. بخشی از این اعتبار وفق همین ماده در جهت حمایت از شهرداری‌ها برای توسعه امکانات اختصاص می‌یابد.

۳. جزء «۱۷» ردیف متفرقه ۵۵۰۰۰۰ (اعتبارات ردیف‌های موردی-موقت) با عنوان «سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - کمک و ارائه حمایت مالی جهت تأمین سرمایه اولیه صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی» بودجه‌ای برابر ۱۸,۰۰۰ میلیون ریال برای کمک به صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی پیش‌بینی شده است.

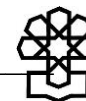
۴. جزء «۳۲» ردیف متفرقه ۵۵۰۰۰۰ با عنوان «اعتبارات موضوع رویداد تبریز ۲۰۱۸ - پایتخت گردشگری جهان اسلام»، اعتبار هزینه‌ای ۱۰۰,۰۰۰ میلیون ریالی را برای رویداد جهانی تبریز ۲۰۱۸ در نظر گرفته است. مشخص نیست چه میزان از این اعتبار به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تعلق می‌گیرد.

۵. جزء «۵۸» ردیف متفرقه ۵۵۰۰۰۰ با عنوان «سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری- کمک به اشخاص حقوقی و نهادهای عمومی غیردولتی (۵۰ میلیارد ریال از اعتبارات عمرانی مربوط به شهر تندیسان)» و بودجه ۳۲۲,۰۴۵ میلیون ریالی (۶۲,۰۴۵ میلیون ریال هزینه‌ای و ۲۶۰,۰۰۰ میلیون ریال تملک دارایی‌های سرمایه‌ای).

۱. با توجه به اینکه بخش نامشخصی از اعتبارات جزء «۴» ردیف متفرقه ۵۲۰۰۰۰ به حوزه گردشگری تعلق می‌گیرد رقم اعتبارات مذکور در سرجمع اعتبارات ردیف متفرقه لحاظ نشده است.

اعتبارات متفرقه انتقال یافته به جداول ۷ و ۱۰ ماده واحد شامل:

۶. «موضوع درآمد حاصل از اخذ عوارض از واردات کالاها و محصولات فرهنگی و صنایع دستی - ۸۵ درصد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ۱۵ درصد سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری» با بودجه ۲۰،۲۵۰ میلیون ریال (اعتبار هزینه‌ای).
۷. «سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری-تأمین، آماده‌سازی و اداره موزه‌ها و ابنیه تاریخی» با بودجه ۴۳۰،۱۷۰ میلیون ریال (۱۹۰،۱۹۰ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای و ۲۳۹،۹۸۰ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای).
۸. «توسعه زیرساخت‌ها و تأسیسات گردشگری و حمایت از بخش میراث فرهنگی و صنایع دستی» با بودجه ۱،۶۴۲،۰۳۰ میلیون ریال (۳۸۵،۲۳۰ میلیون ریال اعتبار هزینه‌ای و ۱،۲۵۶،۸۰۰ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای).
۹. «اشتغال و ترویج صنایع دستی» با بودجه ۱۳۱،۴۰۰ میلیون ریالی (اعتبار هزینه‌ای).
۱۰. «بیمه قالیبافان و تولیدکنندگان صنایع دستی» با بودجه ۱۱۶،۸۰۰ میلیون ریالی (اعتبار هزینه‌ای) که در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار می‌گیرد و در سرجمع اعتبارات انتقال یافته لحاظ نشده است.

جدول ۳. اعتبارات سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ از محل بودجه متفرقه

(میلیون ریال)

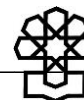
ردیف	محل	عنوان	اعتبارات هزینه‌ای	اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	
ردیف‌های متفرقه غیرانتقال یافته (نهادهای خاص و ردیف‌های موقت)	جزء «۱۷» ردیف متفرقه ۵۵۰۰۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری-کمک و ارائه حمایت مالی جهت تأمین سرمایه اولیه صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی	۱۸،۰۰۰	.	۱۸،۰۰۰	
	جزء «۵۸» ردیف متفرقه ۵۵۰۰۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری-کمک به اشخاص حقوقی و نهادهای عمومی غیردولتی (۵۰ میلیارد ریال از اعتبارات عمرانی مربوط به شهر تندیسان)	۶۲،۰۴۵	۲۶۰،۰۰۰	۳۲۲،۰۴۵	
	جزء «۳۵» ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۰	توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدماتی زیارتی در قطب‌های گردشگری مذهبی و برگزاری و تمهید امکانات لازم مراسم سالیانه پیاده‌روی اربعین- موضوع ماده (۹۷) قانون برنامه ششم توسعه *	.	۱۶۰،۰۰۰	۱۶۰،۰۰۰	
	جزء «۴» ردیف ۵۲۰۰۰۰	کمک بلاعوض و یارانه سود در کل *	۳۰۰،۰۰۰	۵۰۰،۰۰۰	۸۰۰،۰۰۰	
	جزء «۳۲» ردیف متفرقه ۵۵۰۰۰۰	اعتبارات موضوع رویداد تبریز ۲۰۱۸ - پایتخت گردشگری جهان اسلام*	۱۰۰،۰۰۰	.	۱۰۰،۰۰۰	
	مجموع			۸۰،۰۴۵	۲۶۰،۰۰۰	۳۴۰،۰۴۵
ردیف‌های متفرقه انتقال یافته به جدول ۷ و ۱۰	۱۱۳۷۰۰	-	۲۰،۲۵۰	.	۲۰،۲۵۰	
	۱۱۳۷۰۰	۱۷۰۴۰۰۲۰۰۰	۱۹۰،۱۹۰	۲۳۹،۹۸۰	۴۳۰،۱۷۰	
	۱۱۳۷۰۰	۱۷۰۶۰۰۲۰۰۰	۳۸۵،۲۳۰	۱،۲۵۶،۸۰۰	۱،۶۴۲،۰۳۰	
	۱۱۳۷۰۰	-	۱۳۱،۴۰۰	.	۱۳۱،۴۰۰	
	۱۵۴۰۰۰	-	۱۱۶،۸۰۰	.	۱۱۶،۸۰۰	
	مجموع			۷۲۷،۰۷۰	۱،۴۹۶،۷۸۰	۲،۲۲۳،۸۵۰

* اعتبار مربوط به ردیف‌های مزبور به موضوع گردشگری اختصاص دارند، لکن اعتبار آنها صرفاً برای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری لحاظ نمی‌گردد. فرضاً بخشی از اعتبار جزء «۳۵» ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۰ طبق تکلیف ماده (۹۷) قانون برنامه ششم توسعه در جهت حمایت از شهرداری‌ها صرف می‌گردد.

۴. مقایسه درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی

درآمدهای دستگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری (کد ۱۱۳۷۰۰) شامل درآمدهای متعلق به بخش‌های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی فرهنگی، شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی و شرکت توسعه گردشگری ایران می‌شود. در لایحه بودجه ۱۳۹۷، رشد درآمدی تمامی بخش‌های مزبور جز شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی (۲۸/۶-) و شرکت توسعه گردشگری ایران (۴۷/۷-)، مثبت بوده است. از سوی دیگر، تمامی درآمدها بجز درآمد حاصل از ورودی موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی و سایر منافع حاصله و بخشی از درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی، جزء درآمدهای عمومی به‌شمار می‌روند.

نکته حائز اهمیت در لایحه سال ۱۳۹۷ آنکه ردیف «۳» تعرفه‌های درآمدهای موضوع جدول ۵، مبلغ چهارصد هزار ۴۰۰,۰۰۰ ریال از عوارض خروجی برای توسعه زیرساخت‌ها و تأسیسات گردشگری و حمایت از بخش میراث فرهنگی و صنایع دستی اختصاص داده است. شایان ذکر است که براساس این تعرفه، عوارض خروج برای هر نفر، برابر با ۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال و برای زائرین حج تمتع، عمره و عتبات عالیات برابر ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. ارقام تعیین شده در این بند برای سفر دوم به میزان ۵۰ درصد و سفرهای سوم و بیشتر به میزان ۱۰۰ درصد افزایش خواهد یافت. تعداد افراد خروجی در سال ۱۳۹۵، حدوداً ۹ میلیون و یکصد هزار نفر بوده است. با فرض ثابت ماندن تعداد نفرات خروجی در سال ۱۳۹۷ و ملحوظ داشتن حداقل یک سفر برای هر نفر، منابع حاصله برای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از این محل ۳,۶۰۰,۰۰۰ میلیون ریال (معادل سیصدوشصت میلیارد تومان) خواهد بود. به‌دلیل مشخص نبودن میزان دقیق این اعتبار از درج آن در جدول زیر خودداری شده است.

جدول ۴. مقایسه درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی بر حسب دستگاه و جزء در بودجه سال ۱۳۹۷ با قانون بودجه سال ۱۳۹۶

(میلیون ریال)

درصد رشد	لایحه بودجه ۱۳۹۷			قانون بودجه ۱۳۹۶			عنوان	شماره طبقه‌بندی
	جمع	درآمد اختصاصی	درآمد عمومی	جمع	درآمد اختصاصی	درآمد عمومی		
۳/۱	۱,۴۴۹,۵۲۰	۵۶۰,۰۰۰	۸۸۹,۵۲۰	۱,۴۰۶,۱۰۱	۱۱۰,۰۰۰	۱,۲۹۶,۱۰۱	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۱۱۳۷۰۰
۲/۴	۱,۲۹۶,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	۸۴۶,۰۰۰	۱,۲۶۶,۰۰۰	۰	۱,۲۶۶,۰۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	
۱۸/۸	۱۹۰,۰۰۰	۰	۱۹۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۰	۱۶۰,۰۰۰	درآمدهای حاصل از اجاره ساختمان‌ها و اراضی	۱۳۰۳۰۱
۰/۰	۶,۰۰۰		۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۰	۶,۰۰۰	درآمد حاصل از خدمات آموزشی و فرهنگی	۱۴۰۱۰۳
۰/۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	۶۵۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	درآمد حاصل از ورودی موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی و سایر منافع حاصله	۱۴۰۱۲۵
۰/۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۰	پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری	
۰/۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۰	درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی	۱۴۰۱۰۷
۲۳۰/۰	۳۳,۰۰۰	۰	۳۳,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی فرهنگی	
۲۳۰/۰	۳۳,۰۰۰	۰	۳۳,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	درآمدهای حاصل از اجاره ساختمان‌ها و اراضی	۱۳۰۳۰۱
-۲۸/۶	۲۰	۰	۲۰	۲۸	۰	۲۸	شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی	
-۲۸/۶	۲۰	۰	۲۰	۲۸	۰	۲۸	درآمد سود سهام ابرازی (۵۰ درصد سود ویژه و سود سهام شرکت نفت علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۱۳۰۱۰۱
-۴۷/۷	۱۰,۵۰۰	۰	۱۰,۵۰۰	۲۰,۰۷۳	۰	۲۰,۰۷۳	شرکت توسعه گردشگری ایران	
-۴۷/۷	۱۰,۵۰۰	۰	۱۰,۵۰۰	۲۰,۰۷۳	۰	۲۰,۰۷۳	درآمد سود سهام ابرازی (۵۰ درصد سود ویژه و سود سهام شرکت نفت علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۱۳۰۱۰۱

۴. بودجه شرکت‌های سودده

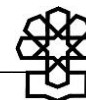
براساس لایحه سال ۱۳۹۷، یک شرکت سودده و دو شرکت سربه‌سر در حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری وجود دارد:

جدول ۵. بودجه شرکت‌های سودده در زمینه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

(میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	درآمد	هزینه
۲۶۳۰۰۰	شرکت سهامی سازمان صنایع دستی ایران - درحال تصفیه	۰	۰
۲۸۴۱۰۰	شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی*	۱۲,۴۳۲	۱۲,۳۹۲
۲۸۴۵۰۰	سازمان ایرانگردی و جهانگردی - درحال تصفیه	۰	۰

* دارای مصوبه واگذاری.

۵. اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به تفکیک برنامه

جدول ذیل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را به تفکیک برنامه نشان می‌دهد:

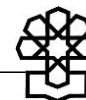
جدول ۶. اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ فصل‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به تفکیک برنامه - ملی

(میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان امور / فصل / برنامه	اعتبارات هزینه‌ای			اعتبارات تملک سرمایه‌ای			جمع کل
		عمومی	متفرقه	اختصاصی	سرمایه‌ای	متفرقه	اختصاصی	
۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰	امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری	۶۱.۲۸۴.۱۸۹	۱.۶۱۵.۲۸۵	۵۰۵.۷۳۶	۱۱.۰۴۲.۴۲۸	۴.۴۳۰.۴۳۰	۷۸.۸۷۸.۰۶۸	
۱۷۰۴۰۰۰۰۰۰	فصل میراث فرهنگی	۱.۲۵۸.۳۰۰	۲۲۳.۴۳۵	۲۲۹.۵۰۰	۲.۳۹۷.۲۹۹	۲۳۹.۹۸۰	۴.۳۴۸.۶۱۴	
۱۷۰۴۰۰۱۰۰۰	برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی	۱۶۴.۰۰۰	۴۹.۵۰۰	۰	۰	۰	۲۱۳.۵۰۰	
۱۷۰۴۰۰۲۰۰۰	برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی	۵۶۰.۰۰۰	۱۲۳.۴۳۵	۱۸۰.۰۰۰	۱.۶۹۳.۷۲۲	۲۳۹.۹۸۰	۲.۷۹۷.۱۳۷	
۱۷۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی اشیای فرهنگی و تاریخی	۱۵۰.۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۵۰.۰۰۰	
۱۷۰۴۰۰۴۰۰۰	برنامه شناسایی و حفظ میراث فرهنگی ناملموس	۲۰.۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۲۰.۰۰۰	
۱۷۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه گسترش خدمات موزه‌ای	۲۶۳.۳۰۰	۱۰۰.۰۰۰	۰	۷۰۳.۶۷۷	۰	۱.۰۶۶.۹۷۷	
۱۷۰۴۰۰۶۰۰۰	برنامه بررسی و شناسایی آثار و محوطه‌های باستان‌شناختی	۱۶.۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۶.۰۰۰	
۱۷۰۴۰۰۷۰۰۰	برنامه تجهیز، مرمت و آماده‌سازی آثار و بناهای تاریخی	۸۵.۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۸۵.۰۰۰	
۱۷۰۶۰۰۰۰۰۰	فصل گردشگری	۸۵۰.۰۰۰	۳۲۴.۲۷۰	۰	۶۵۷.۰۰۰	۱.۲۵۶.۸۰۰	۳.۰۸۸.۰۷۰	
۱۷۰۶۰۰۱۰۰۰	برنامه جذب گردشگران ورودی به کشور	۵۵۰.۰۰۰	۲۶۲.۵۰۰	۰	۰	۰	۸۱۲.۵۰۰	
۱۷۰۶۰۰۲۰۰۰	برنامه توسعه گردشگری داخلی	۳۰۰.۰۰۰	۶۱.۷۷۰	۰	۶۲۷.۰۰۰	۱.۲۵۶.۸۰۰	۲.۲۴۵.۵۷۰	
۱۷۰۶۰۰۳۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۰	۰	۰	۰	۳۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	

شماره طبقه‌بندی	عنوان امور / فصل / برنامه	اعتبارات هزینه‌ای			اعتبارات تملک سرمایه‌ای			جمع کل
		عمومی	متفرقه	اختصاصی	سرمایه‌ای	متفرقه	اختصاصی	
۱۷۰۷۰۰۰۰۰۰	فصل صنایع دستی	۶۱۴,۰۰۰	۱۷۹,۳۶۵	۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۸۹۳,۳۶۵	
۱۷۰۷۰۰۱۰۰۰	برنامه احیا و رشد تولیدات صنایع دستی	۲۲۰,۰۰۰	۳۹,۷۵۰	۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۳۵۹,۷۵۰	
۱۷۰۷۰۰۲۰۰۰	برنامه طراحی و ترویج صنایع دستی	۱۷۰,۰۰۰	۳۹,۵۰۰	۰	۰	۰	۲۰۹,۵۰۰	
۱۷۰۷۰۰۳۰۰۰	برنامه حمایت از ارتقا صادرات صنایع دستی	۲۲۴,۰۰۰	۱۰۰,۱۱۵	۰	۰	۰	۳۲۴,۱۱۵	
۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۹۹۸,۱۵۸	۰	۷۶,۶۰۰	۱۳,۹۹۲	۰	۲,۰۸۸,۷۵۰	
۱۷۰۸۰۰۲۰۰۰	برنامه تدوین ضوابط و مقررات فرهنگی	۱۱۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۰,۰۰۰	
۱۷۰۸۰۰۳۰۰۰	برنامه تدوین، گفتمان‌سازی و تعمیق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	۷۹,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۷۹,۰۰۰	

در فصل میراث فرهنگی، بیشترین میزان اعتبار به ترتیب متعلق به برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی و تاریخی (۲,۷۹۷,۱۳۷ میلیون ریال) و برنامه گسترش خدمات موزه‌ای (۱,۰۶۶,۹۷۷ میلیون ریال) است. در فصل گردشگری بیشترین مبلغ مربوط به برنامه توسعه گردشگری داخلی (۲,۲۴۵,۵۷۰ میلیون ریال) و در فصل صنایع دستی، مربوط به برنامه احیا و رشد تولیدات صنایع دستی (۳۵۹,۷۵۰ میلیون ریال) می‌باشد. در فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری، برنامه پژوهش‌های کاربردی (۲,۰۸۸,۷۵۰ میلیون ریال) بیشترین میزان اعتبار را داشته است.

۶. اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به تفکیک برنامه و فعالیت

به‌منظور درک هرچه بهتر روند تخصیص منابع مالی، بررسی بودجه تخصیص داده شده به هریک از برنامه‌ها و فعالیت‌ها، امری ضروری است. لذا در این بخش سعی شده تا اعتبارات تخصیص یافته به تفکیک فعالیت را بررسی نماییم.

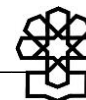
جدول ۷. اعتبارات هزینه‌ای برنامه‌های دستگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در لایحه بودجه ۱۳۹۷

(میلیون ریال)

به تفکیک فعالیت، مقدار و هزینه هر واحد - سطح ملی

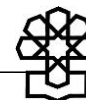
شماره دستگاه اجرائی	شماره دستگاه، برنامه	عنوان	هدف کمی			اعتبارات هزینه‌ای	متفرقه	اختصاصی	جمع
			سنجه عملکرد	مقدار	هزینه هر واحد				
۱۱۳۷۰۰	۱	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری				۲,۶۸۷,۰۰۰	۷۲۷,۰۷۰	۱۸۰,۰۰۰	۳,۵۹۴,۰۷۰
	۱۰۰۲۰۲۵۰۰۰	برنامه تنظیم و اجرای طرح‌های آماری	گزارش	۲۲	۱,۳۶۳/۶۳۶۴	۳۰,۰۰۰	۰	۰	۳۰,۰۰۰
		تحلیل داده‌های آماری	گزارش	۲۰	۳۰۰/۰۰۰۰	۶,۰۰۰	۰	۰	۶,۰۰۰
		تولید و تأمین داده‌های آماری	قلم	۲۰	۸۵۰/۰۰۰۰	۱۷,۰۰۰	۰	۰	۱۷,۰۰۰
		بستر سازی و ایجاد نظام حساب‌های اقماری گردشگری	طرح	۱	۷,۰۰۰/۰۰۰۰	۷,۰۰۰	۰	۰	۷,۰۰۰
	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	خدمات الکترونیکی	۳۰	۸۰۰/۰۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۰	۰	۲۴,۰۰۰
		انجام خدمات انفورماتیک	سامانه	۳۰	۸۰۰/۰۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۰	۰	۲۴,۰۰۰
	۱۷۰۴۰۰۲۰۰۰	برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی	تعداد میراث	۱۲,۵۰۰	۶۹/۰۷۴۸	۵۶۰,۰۰۰	۱۲۳,۴۳۵	۱۸۰,۰۰۰	۸۶۳,۴۳۵
		انجام امور پایگاه‌های جهانی میراث فرهنگی	پایگاه	۲۱	۴,۶۶۶/۶۶۶۷	۸۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۰	۰	۹۸,۰۰۰
		انجام امور پایگاه‌های ملی میراث فرهنگی	پایگاه	۱۰۰	۶۲۰/۰۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۰	۶۲,۰۰۰
		برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مرتبط	رویداد	۱۵	۳,۰۰۰/۰۰۰۰	۴۵,۰۰۰	۰	۰	۴۵,۰۰۰

شماره دستگاه اجرائی	شماره دستگاه، برنامه	عنوان	هدف کمی			اعتبارات هزینه‌ای	متفرقه	اختصاصی	جمع
			سنجه عملکرد	مقدار	هزینه هر واحد				
		تعیین حریم آثار تاریخی و طبیعی	اثر	۱۷۰	۲۰۵/۸۸۲۴	۳۵,۰۰۰	۰	۳۵,۰۰۰	
		ثبت ملی و جهانی آثار غیرمنقول و ناملموس تاریخی، فرهنگی و طبیعی	اثر	۳۰۰	۱۴۶/۶۶۶۷	۳۹,۰۰۰	۵,۰۰۰	۴۴,۰۰۰	
		حفاظت فیزیکی از بناها و محوطه‌های تاریخی و فرهنگی	بنا-محوطه	۳,۰۰۰	۱۰۷/۹۷۸۳	۲۷۰,۰۰۰	۵۳,۹۳۵	۳۲۳,۹۳۵	
		مرمت میراث غیرمنقول با ارزش فرهنگی و تاریخی	اثر	۱,۰۰۰	۶۴/۵۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۴,۵۰۰	۶۴,۵۰۰	
		کمک به تشکل‌ها و انجمن‌های میراث فرهنگی	واحد	۱۵	۶۶/۶۶۶۷	۱,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰	
		حمایت از برگزاری اجراهای فرهنگی، هنری و نمایش آیین‌های سنتی و تاریخی در موزه‌ها و اماکن تاریخی	اجرا	۸	۶۲۵/۰۰۰۰	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	
		حمایت از فعالیت بناها، پایگاه‌ها و موزه‌های هیئت امنایی شده	مورد	۱۲	۱۵,۰۰۰/۰۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	
		ثبت و مستندسازی میراث روستایی و عشایری	پرونده	۳	۱,۶۶۶/۶۶۶۷	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	
	۱۷۰۴۰۰۳۰۰	برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی اشیای فرهنگی و تاریخی	اشیا	۴۰۰,۰۰۰	۰/۳۷۵۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۱۵۰,۰۰۰	
		انجام امور حقوقی مربوط به اشیای فرهنگی - تاریخی در داخل و خارج از کشور	پرونده	۵	۲,۶۰۰/۰۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۰	۱۳,۰۰۰	
		ثبت ملی و جهانی آثار منقول تاریخی - فرهنگی و طبیعی	اثر	۱۰۰	۵۰/۰۰۰۰	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	
		حفاظت فیزیکی از اشیای با ارزش تاریخی و فرهنگی	نفر-ساعت	۶,۳۴۰,۰۰۰	۰/۰۱۶۹	۱۰۷,۰۰۰	۰	۱۰۷,۰۰۰	
		مرمت اشیای با ارزش فرهنگی و تاریخی	اثر	۵۰۰	۵۰/۰۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	
	۱۷۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه گسترش خدمات موزه‌ای	بازدیدکننده	۵,۰۰۰,۰۰۰	۰/۰۷۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	
		ارائه خدمات پشتیبانی و فنی موزه‌ای	مورد	۱,۰۰۰	۱۵۰/۰۰۰۰	۹۵,۰۰۰	۵۵,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	
		ارائه خدمات رفاهی و عمومی به بازدیدکنندگان از موزه‌ها	هزار نفر	۵,۰۰۰	۲۳/۰۰۰۰	۸۵,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۱۱۵,۰۰۰	
		مستندنگاری و حفاظت و مرمت	اثر	۵۷,۰۰۰	۱/۴۹۱۲	۷۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۸۵,۰۰۰	
	۱۷۰۴۰۰۶۰۰۰	برنامه بررسی و شناسایی آثار و محوطه‌های باستان‌شناختی	اثر-محوطه	۴۰	۴۰۰/۰۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۰	۱۶,۰۰۰	
		بررسی و شناسایی آثار باستانی و تاریخی ایران	اثر	۲۵	۳۲۰/۰۰۰۰	۸,۰۰۰	۰	۸,۰۰۰	
		بررسی و شناسایی آثار باستانی و تاریخی حوزه فرهنگی ایران موجود در کشورهای همسایه	اثر	۳۰	۲۶۶/۶۶۶۷	۸,۰۰۰	۰	۸,۰۰۰	

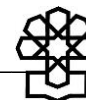
شماره دستگاه اجرائی	شماره دستگاه، برنامه	عنوان	هدف کمی			اعتبارات هزینه‌ای	متفرقه	اختصاصی	جمع
			سنجه عملکرد	مقدار	هزینه هر واحد				
	۱۷۰۴۰۰۷۰۰۰	برنامه تجهیز، مرمت و آماده‌سازی آثار و بناهای تاریخی	اثر-محوطه	۱۰۰	۸۵۰/۰۰۰۰	۸۵،۰۰۰	۰	۸۵،۰۰۰	
		آماده‌سازی، مقاوم‌سازی و نجات‌بخشی آثار در معرض خطر	اثر	۲۵	۱،۷۲۰/۰۰۰۰	۴۳،۰۰۰	۰	۴۳،۰۰۰	
		تأمین لوازم حفاظتی و پشتیبانی از سیستم‌های کنترل و حفاظت	مورد	۲۵	۱،۰۰۰/۰۰۰۰	۲۵،۰۰۰	۰	۲۵،۰۰۰	
		مرمت و حفاظت از آثار و اشیا	اثر	۵۰	۳۴۰/۰۰۰۰	۱۷،۰۰۰	۰	۱۷،۰۰۰	
	۱۷۰۶۰۰۱۰۰۰	برنامه جذب گردشگران ورودی به کشور	گردشگر	۶،۲۰۰،۰۲۰	۰/۱۳۱۰	۵۵۰،۰۰۰	۲۶۲،۵۰۰	۸۱۲،۵۰۰	
		برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌ها، جشنواره‌ها و رویدادهای تخصصی مرتبط	رویداد	۳۰	۸،۸۳۳/۳۳۳۳	۱۸۰،۰۰۰	۸۵،۰۰۰	۲۶۵،۰۰۰	
		تبلیغات رسانه‌ای و محیطی داخلی و خارجی	بسته	۱۵	۲۵،۰۰۰/۰۰۰۰	۲۲۵،۰۰۰	۱۵۰،۰۰۰	۳۷۵،۰۰۰	
		تهیه و توزیع اقلام تبلیغاتی	قلم	۱۰۰،۰۰۰	۱/۴۷۵۰	۱۲۰،۰۰۰	۲۷،۵۰۰	۱۴۷،۵۰۰	
		کمک به فعالین غیردولتی گردشگری در جذب گردشگران	تشکل	۳۱	۸۰۶/۴۵۱۶	۲۵،۰۰۰	۰	۲۵،۰۰۰	
	۱۷۰۶۰۰۲۰۰۰	برنامه توسعه گردشگری داخلی	گردشگر	۶۰،۰۰۵،۰۰۰	۰/۰۰۶۰	۳۰۰،۰۰۰	۶۱،۷۷۰	۳۶۱،۷۷۰	
		برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مرتبط	رویداد	۳۵	۲،۰۰۰/۰۰۰۰	۷۰،۰۰۰	۰	۷۰،۰۰۰	
		تبلیغ، معرفی و اطلاع‌رسانی جاذبه‌ها و خدمات گردشگری	بسته	۱۰۰	۱،۱۱۷/۷۰۰	۶۰،۰۰۰	۵۱،۷۷۰	۱۱۱،۷۷۰	
		حمایت از افزایش گردشگران و گستره جغرافیایی مناطق مورد بازدید	تور	۷۰	۵۰۰/۰۰۰۰	۲۵،۰۰۰	۱۰،۰۰۰	۳۵،۰۰۰	
		حمایت از فعالیت‌های ستاد هماهنگی خدمات سفر	استان	۳۱	۳،۲۲۵/۸۰۶۵	۱۰۰،۰۰۰	۰	۱۰۰،۰۰۰	
		راهبری فعالیت‌ها و مراکز گردشگری	استان	۳۱	۸۰۶/۴۵۱۶	۲۵،۰۰۰	۰	۲۵،۰۰۰	
		کمک به تشکل‌ها، انجمن‌ها، دفاتر، هتل‌ها و شرکت‌های مرتبط با گردشگری	مورد	۳۱	۶۴۵/۱۶۱۳	۲۰،۰۰۰	۰	۲۰،۰۰۰	
	۱۷۰۷۰۰۱۰۰۰	برنامه احیا و رشد تولیدات صنایع دستی	تعداد تولید	۱۰،۰۰۰،۰۰۰	۰/۲۵۹۸	۲۲۰،۰۰۰	۳۹،۷۵۰	۲۵۹،۷۵۰	
		استانداردسازی تولیدات و کارگاه‌های صنایع دستی	مورد	۲۰۰	۱۸۷/۵۰۰۰	۳۵،۰۰۰	۲،۵۰۰	۳۷،۵۰۰	
		الگوسازی و حمایت از بسته‌بندی محصولات صنایع دستی	محصول	۱۰۰	۲۳۷/۵۰۰۰	۲۲،۰۰۰	۱،۷۵۰	۲۳،۷۵۰	
		برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مرتبط	رویداد	۲۵	۱،۴۰۰/۰۰۰۰	۰۰۰،۳۵	۰	۰۰۰،۳۵	
		کمک به ایجاد و تقویت تشکل‌های صنفی تولیدکننده و خانه‌های صنایع دستی و مراکز خلاق صنایع دستی	مرکز	۳۱	۶۴۵/۱۶۱۳	۲۰،۰۰۰	۰	۲۰،۰۰۰	

شماره دستگاه اجرائی	شماره دستگاه، برنامه	عنوان	هدف کمی			اعتبارات هزینه‌ای	متفرقه	اختصاصی	جمع
			سنجه عملکرد	مقدار	هزینه هر واحد				
		کمک به نوسازی تجهیزات و ابزار	مورد	۳۱	۲,۹۱۹/۳۵۴۸	۸۸,۰۰۰	۲,۵۰۰	۹۰,۵۰۰	
		تهیه مواد اولیه و ابزار مورد نیاز واحدها و کارگاه‌های آموزشی	قلم	۱۰۰	۳۰۰/۰۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	
		آماده‌سازی و استانداردسازی فضای کارگاه‌ها و مراکز آموزشی و مراکز مرتبط	مرکز	۶۰	۳۸۳/۳۳۳۳	۱۰,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۲۳,۰۰۰	
	۱۷۰۷۰۰۲۰۰۰	برنامه طراحی و ترویج صنایع دستی	تعداد تولید	۰/۲۰۹۵	۰۰۰,۰۰۰,۰۰۱	۱۷۰,۰۰۰	۳۹,۵۰۰	۲۰۹,۵۰۰	
		استانداردسازی فرآیند آموزش صنایع دستی	رشته	۳۰	۴۳۳/۳۳۳۳	۱۲,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	
		برگزاری مسابقه مرغوبیت صنایع دستی	نشان	۱۰	۱,۲۰۰/۰۰۰۰	۱۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	
		برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مرتبط	رویداد	۳۰	۱,۴۶۶/۶۶۶۷	۴۲,۰۰۰	۲,۰۰۰	۴۴,۰۰۰	
		ترویج، تبلیغ و آموزش صنایع دستی با کاربرد در رسانه‌ها	مورد	۳۰۰	۱۵۶/۶۶۶۷	۴۷,۰۰۰	۰	۴۷,۰۰۰	
		طراحی و نمونه‌سازی صنایع دستی	نمونه	۵۰	۴۲۰/۰۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	
		کمک به خوشه‌ها و تشکل‌های ترویج و آموزش صنایع دستی	تشکل	۳۱	۶۹۳/۵۴۸۴	۲۰,۰۰۰	۱,۵۰۰	۲۱,۵۰۰	
		اجرای دوره‌های آموزشی کارآفرینی و توسعه مهارت‌های اشتغالزا	نفر - ساعت	۹۰۰,۰۰۰	۰/۰۳۳۳	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	
		شناسایی، مستندسازی، معرفی و انجام امور شهرهای جهانی صنایع دستی	شهر	۲۲	۹۵۴/۵۴۵۵	۸,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	
	۱۷۰۷۰۰۳۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه صادرات صنایع دستی	میلیون دلار	۲۵۰	۱,۲۹۶/۴۶۰	۲۲۴,۰۰۰	۱۰۰,۰۱۵	۳۲۴,۰۱۵	
		حمایت، برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مرتبط	رویداد	۴۰	۲,۵۳۷/۵۰۰	۶۸,۰۰۰	۳۳,۵۰۰	۱۰۱,۵۰۰	
		تبلیغات، بازاریابی و توسعه تجارت الکترونیک محصولات صنایع دستی	بسته	۲۵	۱,۰۴۴/۶۰۰	۱۱,۵۰۰	۱۴,۶۱۵	۲۶,۱۱۵	
		حمایت از حقوق نام تجاری	تعداد	۱۰	۱,۳۵۰/۰۰۰۰	۱۳,۵۰۰	۰	۱۳,۵۰۰	
		حمایت از عرضه محصولات صنعتگران کم‌توان ملی	صنعتگر	۳,۰۰۰	۱۰/۶۶۶۷	۲۸,۰۰۰	۴,۰۰۰	۳۲,۰۰۰	
		ساماندهی بازارچه‌های صنایع دستی و امکان‌سنجی بازارهای هدف	بازارچه	۱۰۰	۹۱۰/۰۰۰۰	۶۸,۰۰۰	۲۳,۰۰۰	۹۱,۰۰۰	
		کمک و تقویت تشکل‌ها و فعالین غیردولتی صنایع دستی	تشکل	۲۰	۱,۲۵۰/۰۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	
		امکان‌سنجی صادرات صنایع دستی و شناسایی بازارهای هدف در خارج از کشور	بازار هدف	۵	۷,۰۰۰/۰۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۳۵,۰۰۰	
	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	پروژه	۵۰	۳۶۰/۰۰۰۰	۱۸,۰۰۰	۰	۱۸,۰۰۰	

شماره دستگاه اجرائی	شماره دستگاه، برنامه	عنوان	هدف کمی			اعتبارات هزینه‌ای	متفرقه	اختصاصی	جمع
			سنجه عملکرد	مقدار	هزینه هر واحد				
			عملیاتی شده						
		انجام مطالعات تخصصی زیرساخت‌ها و خدمات گردشگری	پروژه	۳۰	۱۳۳/۳۳۳۳	۴,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰	
		انجام مطالعات تخصصی و کاربردی توسعه مدیریت	پروژه	۱۰	۳۰۰/۰۰۰۰	۳,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	
		انجام مطالعات تخصصی و کاربردی صنایع دستی	پروژه	۳۰	۱۳۳/۳۳۳۳	۴,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰	
		انجام مطالعات تخصصی و کاربردی میراث فرهنگی	پروژه	۳۰	۱۳۳/۳۳۳۳	۴,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰	
		تهیه و پایش تحقق اسناد راهبردی بخش	سند	۳	۱,۰۰۰/۰۰۰۰	۳,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	
	۱۸۰۲۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی	مهارت‌آموز	۳۰۰,۰۰۰	۰/۳۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۰	۹۰,۰۰۰	
		برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی صنایع دستی	دوره	۴۰	۶۲۵/۰۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	
		برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی گردشگری	دوره	۴۰	۵۰۰/۰۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰	
		برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی میراث فرهنگی	دوره	۴۰	۵۰۰/۰۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰	
		حمایت و راهبری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت	دوره	۱۰۰	۲۵۰/۰۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	
۱۱۳۷۰۰	۲	پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری				۳۹۶,۰۰۰	۰	۱۱۰,۰۰۰	
	۱۷۰۴۰۰۱۰۰۰	برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی	اکتشاف	۴۰	۵,۳۳۷/۵۰۰۰	۱۶۴,۰۰۰	۰	۴۹,۵۰۰	
		اجرای طرح‌های نجات‌بخشی مرتبط با طرح‌های عمرانی	طرح	۴۰	۱,۱۲۵/۰۰۰۰	۱۲,۵۰۰	۰	۳۲,۵۰۰	
		اجرای کاوش در محوطه‌های مهم تاریخی کشور	فصل/ محوطه	۴۲	۳,۴۷۶/۱۹۰۵	۱۳۸,۰۰۰	۰	۸,۰۰۰	
		بررسی و شناسایی و مستندسازی محوطه‌های تاریخی	محوطه	۵۰	۲۸۰/۰۰۰۰	۱۱,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	
		صدور مجوز کاوش و نظارت بر اجرا	مجوز	۱۲۰	۷۰/۸۳۳۳	۲,۵۰۰	۰	۶,۰۰۰	
	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	پروژه عملیاتی شده	۱۸۵	۱,۴۰۹/۷۲۹۷	۲۱۵,۳۰۰	۰	۴۵,۵۰۰	

شماره دستگاه اجرائی	شماره دستگاه، برنامه	عنوان	هدف کمی			اعتبارات هزینه‌ای	متفرقه	اختصاصی	جمع
			سنجه عملکرد	مقدار	هزینه هر واحد				
		ارائه خدمات آزمایشگاهی در حوزه‌های مرتبط	نمونه آزمایش	۴,۰۰۰	۴/۰۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	۱۶,۰۰۰
		ارائه خدمات مشاوره تخصصی	نفر-ساعت	۱۰,۰۰۰	۱/۶۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۰	۴,۰۰۰	۱۶,۰۰۰
		ارائه خدمات کتابخانه‌ای تخصصی	عضو- خدمت	۳۰,۰۰۰	۰/۴۳۳۳	۱۲,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰	۱۳,۰۰۰
		انتشار کتب و مجلات	عنوان	۷۰	۱۰۷/۱۴۲۹	۲,۵۰۰	۰	۵,۰۰۰	۷,۵۰۰
		انجام مطالعات تخصصی و کاربردی مرتبط	مطالعه	۱۸۳	۶۰۱/۰۹۲۹	۱۰۴,۰۰۰	۰	۶,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰
		برگزاری همایش‌ها، کارگاه‌های آموزشی و نشست‌های تخصصی	مورد	۱۲۰	۱۲۰/۸۳۳۳	۵,۵۰۰	۰	۹,۰۰۰	۱۴,۵۰۰
		تدوین و چاپ مقالات	عنوان	۱۰۷	۱۹۱/۵۸۸۸	۱۸,۰۰۰	۰	۲,۵۰۰	۲۰,۵۰۰
		تهیه اطلس جامع میراث فرهنگی کشور	میزان پیشرفت	۱۰	۲,۴۰۰/۰۰۰۰	۲۲,۰۰۰	۰	۲,۰۰۰	۲۴,۰۰۰
		توسعه مشارکت‌های علمی با سایر مراکز علمی داخلی و بین‌المللی	تفاهمنامه	۷۰	۴۷/۱۴۲۹	۱,۳۰۰	۰	۲,۰۰۰	۳,۳۰۰
		حمایت از پایان‌نامه‌ها	پایان‌نامه	۲۵	۴۰/۰۰۰۰	۱,۰۰۰	۰	۰	۱,۰۰۰
		سیاست پژوهی و آینده پژوهی	طرح	۵	۱۴۰/۰۰۰۰	۷۰۰	۰	۰	۷۰۰
		مستندسازی حوزه‌های مرتبط	حوزه	۱۵	۱,۵۳۳/۳۳۳۳	۱۷,۰۰۰	۰	۶,۰۰۰	۲۳,۰۰۰
		صیانت و حمایت از استمرار تولید صنایع دستی و هنرهای سنتی در حال زوال	رشته	۲۰	۵۶۵/۰۰۰۰	۶,۳۰۰		۵,۰۰۰	۱۱,۳۰۰
	۱۸۰۵۰۱۲۰۰۰	برنامه توسعه فن آفرینی	محصول تجاری شده	۱۵	۲,۱۱۳/۳۳۳۳	۱۶,۷۰۰	۰	۱۵,۰۰۰	۳۱,۷۰۰
		توسعه فناوری‌های نوین در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری	مورد	۳	۱,۴۰۰/۰۰۰۰	۲,۲۰۰	۰	۲,۰۰۰	۴,۲۰۰
		حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان	شرکت	۱۵	۵۸۰/۰۰۰۰	۳,۷۰۰	۰	۵,۰۰۰	۸,۷۰۰
		راه‌اندازی و حمایت از مراکز رشد	مرکز	۳	۳,۳۳۳/۳۳۳۳	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
		معرفی یافته‌های پژوهشی	یافته	۱۵	۲۶۶/۶۶۶۷	۳,۰۰۰	۰	۱,۰۰۰	۴,۰۰۰

جمع	اختصاصی	متفرقه	اعتبارات هزینه‌ای	هدف کمی			عنوان	شماره دستگاه، برنامه	شماره دستگاه اجرایی
				هزینه هر واحد	مقدار	سنجه عملکرد			
						پژوهشی			
۴۸۰۰	۲۰۰۰	۰	۲۸۰۰	۲,۴۰۰/۰۰۰۰	۲	یافته پژوهشی	کاربردی سازی یافته‌های پژوهشی		
۲۰,۰۰۰	۰	۰	۲۰,۰۰۰				مرکز مطالعات منطقه‌ای حفظ میراث ناملموس در آسیای میانه و غربی	۳	۱۱۳۷۰۰
۲۰,۰۰۰	۰	۰	۲۰,۰۰۰	۴۰۰/۰۰۰۰	۵۰	تعداد میراث	برنامه شناسایی و حفظ میراث فرهنگی ناملموس	۱۷۰۴۰۰۴۰۰۰	
۳,۷۵۰	۰	۰	۳,۷۵۰	۳۷۵/۰۰۰۰	۱۰	بررسی	انجام بررسی‌های تخصصی و کاربردی مرتبط		
۶,۰۰۰	۰	۰	۶,۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰۰	۳۰	مورد	برگزاری همایش‌ها، کارگاه‌های آموزشی و نشست‌های تخصصی		
۸,۰۰۰	۰	۰	۸,۰۰۰	۴۰۰/۰۰۰۰	۲۰	مورد	شرکت در همایش‌های بین‌المللی		
۲,۲۵۰	۰	۰	۲,۲۵۰	۷۵/۰۰۰۰	۳۰	حوزه	مستندسازی حوزه‌های مرتبط		
۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۰				شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی	۴	۱۱۳۷۰۰
۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۰				برنامه توسعه گردشگری داخلی	۱۷۰۶۰۰۲۰۰۰	

توجه به فعالیت‌های ذیل هر برنامه را می‌توان اقدام مثبتی به‌شمار آورد که شفاف‌سازی حیطة فعالیت و جزئی‌سازی تخصیص بودجه به هر برنامه را در پی دارد. تولید و تأمین داده‌های آماری، ثبت ملی و جهانی آثار غیرمنقول و ناملموس تاریخی، فرهنگی و طبیعی، تحلیل داده‌های آماری، حمایت از فعالیت بناها، پایگاه‌ها و موزه‌های هیئت امنایی شده، ثبت ملی و جهانی آثار غیرمنقول و ناملموس تاریخی، فرهنگی و طبیعی، صیانت و حمایت از استمرار تولید صنایع دستی و هنرهای سنتی در حال زوال، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان الگوسازی و حمایت از بسته‌بندی محصولات صنایع دستی، حمایت از افزایش گردشگران و گستره جغرافیایی مناطق مورد بازدید از این جمله‌اند.

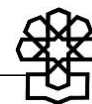
علاوه بر آن فعالیت‌های مزبور از جایگاه حائز اهمیت بخش خصوصی در حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیز غافل نمانده‌اند. در این رابطه می‌توان به برنامه‌هایی نظیر «کمک به تشکل‌ها و انجمن‌های میراث فرهنگی»، «کمک به فعالین غیردولتی گردشگری در جذب گردشگران»، «کمک به تشکل‌ها، انجمن‌ها، دفاتر، هتل‌ها و شرکت‌های مرتبط با گردشگری»، «کمک به ایجاد و تقویت تشکل‌های صنفی تولیدکننده و خانه‌های صنایع دستی» و «کمک به خوشه‌ها و تشکل‌های ترویج و آموزش صنایع دستی» و غیره، اشاره داشت.

در اینجا ذکر دو نکته ضروری است:

اگرچه در نظر گرفتن برنامه‌های فوق از نقاط مثبت لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ می‌باشد، اما لازم است قوه مقننه در صورت تصویب لایحه بودجه، سازوکار نظارتی خود را برای اجرای صحیح این برنامه‌ها به‌کار گیرد. علاوه بر این، با توجه به تکلیف قانونی دیگر سازمان‌ها، بررسی اعتبارات آنها در ارتباط با سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیز برای اجتناب از خطر ساده‌انگاری برنامه‌ها ضروری است.

۷. تطبیق لایحه بودجه ۱۳۹۷ با قانون برنامه ششم توسعه

۱. با توجه به اینکه در بند «پ» ماده (۲) قانون برنامه ششم توسعه به گردشگری به‌عنوان یکی از اولویتهای کشور در طول دوران اجرای قانون برنامه ششم توسعه اشاره نموده، قاعدتاً انتظار می‌رود لایحه پیشنهادی دولت ماهیتاً توجه جدی‌تری به این موضوع داشته و در برنامه‌های سالیانه نمود عملیاتی آن محسوس باشد. لکن مقایسه محتوایی میان لایحه پیشنهادی با انتظارات قانون برنامه از حوزه گردشگری مواد (۲)، (۹۸)، (۹۹) و (۱۰۰) اگرچه همسویی کلی میان لایحه بودجه با قانون را تأیید می‌نماید، اما در بردارنده جهش مورد انتظار قانون نیست.

۲. پیش‌بینی اعتبارات برای تحقق جزء «۱» بند «الف» ماده (۹۸) قانون برنامه ششم ذیل برنامه‌های هیچ‌یک از دستگاه‌های اجرایی دیده نشده است. بدیهی است تدبیر قانونگذار برای رفع اختلاف میان دستگاه‌ها برای حفاظت و مرمت آثار واجد ارزش تاریخی- فرهنگی تحقق نخواهد یافت.
۳. علی‌رغم تصریح جزء «۱» بند «الف» ماده (۹۸) قانون برنامه ششم توسعه بر مستثنا بودن تأسیسات گردشگری از شمول قانون نظام صنفی، این امر اجرایی نشده است و اختلاف میان دستگاه‌های اجرایی و بلا تکلیفی بخش خصوصی به قوت خود باقی است.
۴. تطبیق میان لایحه بودجه با انتظارات ذیل بند «ب» ماده (۹۸) مبنی بر «مستندسازی، حفاظت و مرمت و معرفی میراث فرهنگی (اعم از ملموس و ناملموس) میراث طبیعی، ایجاد شهرهای جهانی صنایع دستی و احیای هنرهای سنتی در حال زوال در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی» نشان می‌دهد این موارد در لایحه پیشنهادی مورد توجه قرار گرفته است.
۵. ماده (۹۹) قانون برنامه توسعه مبنی بر «تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای حداقل سیصد روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» مورد توجه قرار نگرفته است.
۶. برنامه‌ای برای تحقق بند «الف» ماده (۱۰۰) قانون برنامه ششم توسعه جهت تدوین سند راهبردی توسعه گردشگری تدوین شده است.
۷. علی‌رغم تصریح جزء «۲» بند «الف» ماده (۱۰۰) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر «اختصاص یارانه و تسهیلات مالی در چارچوب بودجه سنواتی» و اهمیت این موضوع در توسعه گردشگری برای جذب و حفظ سرمایه‌گذاری در این حوزه، توجه چندانی به این موضوع نشده است. آنچه مشخص است این است که تحقق بند «۵۱» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه مستلزم توجه نظام‌مند و جامع به ارائه مشوق‌های این حوزه است. بنابراین حداقل انتظار می‌رفت لایحه بودجه، نقش‌های مشخصی برای اصلی‌ترین دستگاه‌های ذی‌مدخل در حوزه گردشگری (دستگاه‌های موضوع ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری) در نظر می‌گرفت. طبیعتاً برنامه‌ها و اعتبارات در نظر گرفته شده برای این موضوع صرفاً ذیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تکافوی اهداف در نظر گرفته شده را نمی‌کند.
۸. در لایحه بودجه به برنامه‌ای برای تحقق بند «ب» ماده (۱۰۰) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر «ساماندهی گردشگری جنگل‌های شمال و شمال غرب کشور و زاگرس، سواحل شمالی و جنوبی با اولویت سواحل مکران» اشاره نشده است.
۹. بند «ت» ماده (۱۰۰) قانون برنامه ششم توسعه در خصوص موزه‌های هیئت امنایی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ مورد توجه قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

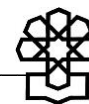
سه فصل در مجموع اعتباری برابر ۸,۳۳۰,۰۴۹ میلیون ریال را در برمی‌گیرند که معادل ۱۰/۵۶ درصد از اعتبار امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری و ۰/۱۹ درصد از بودجه منابع عمومی دولت^۱ می‌باشد. فصل میراث فرهنگی ۰/۱۰ درصد، فصل گردشگری ۰/۰۷ درصد و فصل صنایع دستی ۰/۰۲ درصد از منابع بودجه عمومی دولت را شامل می‌شوند. سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یکی از معاونت‌های ریاست‌جمهوری متولی سه بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور است. این بخش علاوه بر سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شامل پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی و مرکز مطالعاتی منطقه‌ای حفظ میراث فرهنگی ناملوس در آسیای میانه و غربی است.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ مجموع اعتبارات سازمان (کد ۱۱۳۷۰۰) در سال ۱۳۹۷، معادل ۹۲۳۱۱۸۰ میلیون ریال است که نسبت به سال جاری ۱۶/۳ درصد افزایش داشته است. این رقم معادل ۰/۲۱ درصد از منابع بودجه عمومی دولت می‌باشد. مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان (کد ۱۱۳۷۰۰) در این سال برابر ۵۰۳۱۰۶۵ میلیون ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ معادل ۱۵/۳- درصد و مجموع اعتبارات هزینه‌ای ۴۲۰۰۱۱۵ میلیون ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶، حدود ۳۲/۳ درصد رشد نشان می‌دهد.

همانند قانون بودجه ۱۳۹۶، در لایحه بودجه ۱۳۹۷ نیز فصول مجزایی برای سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در نظر گرفته شده است. در فصل میراث فرهنگی، بیشترین میزان اعتبار به ترتیب متعلق به برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی و تاریخی (۲,۷۹۷,۱۳۷ میلیون ریال) و برنامه گسترش خدمات موزه‌ای (۱,۰۶۶,۹۷۷ میلیون ریال) است. در فصل گردشگری بیشترین مبلغ مربوط به برنامه توسعه گردشگری داخلی (۲,۲۴۵,۵۷۰ میلیون ریال) و در فصل صنایع دستی، مربوط به برنامه احیا و رشد تولیدات صنایع دستی (۳۵۹,۷۵۰ میلیون ریال) می‌باشد.

توجه به فعالیت‌های ذیل هر برنامه را می‌توان اقدام مثبتی به‌شمار آورد که شفاف‌سازی حیطة فعالیت و جزئی‌سازی تخصیص بودجه به هر برنامه را در پی دارد. علاوه بر آن فعالیت‌های مزبور از جایگاه حائز اهمیت بخش خصوصی در حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیز غافل نمانده‌اند.

۱. منابع بودجه عمومی دولت در لایحه ۱۳۹۷ برابر با ۴,۲۴۹,۱۱۰,۸۹۱ میلیون ریال است.

با توجه به اینکه در بند «پ» ماده (۲) قانون برنامه ششم توسعه به گردشگری به‌عنوان یکی از اولویت‌های کشور در طول دوران قانون برنامه ششم توسعه اشاره کرده، قاعداً انتظار می‌رود لایحه پیشنهادی دولت ماهیتاً توجه جدی‌تری به این موضوع داشته و در برنامه‌های سالیانه نمود عملیاتی آن محسوس باشد. لکن مقایسه محتوایی میان لایحه پیشنهادی با انتظارات قانون برنامه از حوزه گردشگری مواد (۲)، (۹۸)، (۹۹) و (۱۰۰) اگرچه همسویی کلی میان لایحه بودجه با قانون را تأیید می‌نماید، اما در بردارنده جهش مورد انتظار قانون نیست. البته در برخی موارد لایحه نسبت به برخی از تدابیر قانون در حوزه‌های گردشگری و میراث فرهنگی برنامه مشخصی ارائه نداده است.

اگرچه در ساختار لایحه بودجه ۱۳۹۷ فصل‌های جداگانه‌ای برای میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در نظر گرفته است. این فصول تنها از ماهیت شکلی برخوردار بوده و عملاً از کارآیی یک فصل بدان مفهوم که در ذیل آنها برای تمامی دستگاه‌های مرتبط و ذینفع، بودجه‌ای متناسب با وظایف آنها تعبیه شود، برخوردار نیستند. به‌عبارتی، درحالی که ذینفعان و سازمان‌های متعددی در زمینه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری دخیل هستند که در ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری بدان تصریح شده است، تنها برای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در ذیل سه فصل مزبور اعتبار تعریف شده است.

لازم است قوه مقننه در صورت تصویب لایحه بودجه، سازوکار نظارتی خود را برای اجرای صحیح این برنامه‌ها به‌کار گیرد.

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تنها سازمانی است که از محل این فصل‌ها اعتبار دریافت کرده و سایر ذینفعان این حوزه (دستگاه‌های مشمول ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری) در حوزه‌های مزبور مغفول مانده‌اند. از این‌رو، پیشنهاد می‌گردد تا ساختار بودجه‌ریزی جامع به‌منظور تأمین بودجه مورد نیاز هریک از ذینفعان به تناسب مسئولیت‌های هریک از آنها برقرار گردد.

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه ۱۳۹۷ کل کشور.
۲. قانون بودجه ۱۳۹۶ کل کشور.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۶۷۳

شناسنامه گزارش

شماره چاپ: ۷۶۰

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت: ۳۴۸

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۹/۲۱

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور ۴۰. بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

نام دفتر: مطالعات فرهنگی

تهیه و تدوین کنندگان: علی اصغر شالبافیان، رضا مستمع

ناظر علمی: طهمورث قاسمی

متقاضی: کمیسیون تلفیق

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه کلیدی:

لایحه بودجه سال ۱۳۹۷

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۱۰/۱۱